

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 954
Konu : Soru Önergeleri

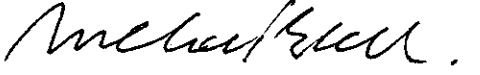
15 Mart 2012
03/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.02.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-47693 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/3812 ve Hatay Milletvekili Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait 7/3813 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/3812 (3 sayfa)
2. Görüş 7/3813 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ayşe Nedret AKOVA
Balıkesir Milletvekili

Esas No

:7/3812

Zeytin ve zeytinyağı ile diğer bitkisel yağların üretiminde ve ticaretinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Temmuz 2008 tarihinde açıkladığı rapora göre: "Ülkemizde yağlı tohumlu bitkilerde görülen en büyük sorun üretim yetersizliğidir. Üretimin yetersiz olmasının en önemli nedenleri ise yağlı tohum ekim alanlarının artırılmaması ve yağlı tohumlu bitkilerin rekabet ettikleri ürünlere göre veriminin düşük olması gelmektedir. Yağlı tohumlu bitkilerde verim düşüklüğünün en önemli nedeni, yetersiz yağış alan bölgelerde sulamanın yapılamaması ve üretim yapılan topraklarda organik madde miktarının düşük olmasıdır." Aynı raporda, yağlı tohumlu bitkilerde belirlenen sorunlar ve çözüm önerileri de özetlenmiştir. Bu bağlamda:

SORU 1) Araştırma Komisyon Raporunun üzerinden yaklaşık olarak dört yıl geçmiştir. Bu süre içerisinde belirtilen sorunların çözülmesinde hangi gelişmeler kaydedilmiştir?

SORU 2) Yağlı tohumlu bitkilerin üretiminin artırılması için ne gibi teşvikler yapıyorsunuz?

SORU 3) Yağlı tohumlu bitkilerin verimliliğinin artırılması için yaptığınız çalışmalar nelerdir?

SORU 4) Verim düşüklüğünün sebebi olarak görülen sulama yapılamaması ve organik madde miktarının düşüklüğü sorununun çözülmesi için ne gibi projeler geliştirdiniz?

SORU 7) Zeytinyağı elde etme işleminde verim kaybına ve kalitenin azalmasına neden olan sorunların çözümü için ne gibi tedbirler aldınız?

SORU 5) Üretim girdilerinin pahalı olması da tespit edilen önemli sorunlardandır. Yağlı tohumlu bitkiler için mazot, ilaç ve gübre destek miktarlarını artırmayı planlıyor musunuz?

SORU 6) Gübrede uygulanan KDV oranını %1'e indirmek için çalışma yapıyor musunuz?

SORU 8) Hem zeytin hem de zeytinyağı üretiminde verimlilik ve kalitenin artırılması için önerilen Lisanlı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsaları için ne gibi gelişmeler kaydettiniz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8) Ülkemiz yıllara göre değişmekle birlikte; sofralık zeytin üretiminde dünyada ikinci, yağlık zeytin ve zeytinyağı üretiminde ise dünyada dördüncü sırada yer almaktadır.

Ülkemizde zeytin varlığı aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

	2002 Yılı	2011 Yılı *	Artış (%)
Zeytin Üretim Alanı (Bin ha)	600	826	38
Zeytin Ağaç Sayısı (Milyon)	99	161	63
Sofralık Zeytin Üretimi (Bin Ton)	235	550	134
Yağlık Zeytin Üretimi (Bin Ton)	365	1.200	229
Zeytinyağı Üretimi (Bin Ton)	65	191	194
Toplam Zeytin Üretimi (Bin Ton)	600**	1.750	192

Kaynak:TÜİK *Tahmin **2001

Son 9 yılda ülkemiz zeytin varlığı ve üretiminde sürekli artış olmuştur. Zeytinciliğimizin ve zeytin üreticilerimizin desteklenmesi amacıyla 1998 yılından bu yana üreticilere zeytinin yan ürünü olan zeytinyağı için kilogram başına destekleme primi ödemesi yapılmaktadır.

Dünya'da zeytin ve zeytinyağı sektöründe Ülkemizin rekabet gücünün artırılması amacıyla 1998 yılında üyeliğinden ayrıldığı, Uluslararası Zeytin Konseyi'ne (UZK) 2010 yılında tekrar üye olunması sağlanmıştır. Zeytin ve zeytinyağında mevcut politikaların geliştirilmesi ve

sektörün sorunlarının bir bütünlük içerisinde çözülmesi amacıyla 2007 yılında Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) kurulmuş olup, ulusal ve uluslararası platformlarda sektör çalışmalarını sürdürmektedir.

Dünya standartlarında ve ihracat kalitesinde zeytin yetiştiriciliğine uygun tür ve çeşitlerle kapama modern bahçe tesislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, 2005-2010 yılları arasında sertifikalı fidan desteği ile kapama zeytin bahçe tesisi destekleme çalışmaları yürütülmektedir.

Zeytinyağında kalite kriterlerinin korunması amacıyla AB ve UZK'ya uyumlu Zeytinyağı ve Prina Yağı Tebliği kapsamında gerekli düzenlemeler yapılarak taklit ve tağşiş ile mücadelenin yasal zemine oturtulması sağlanmıştır.

Zeytin/zeytinyağı ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın depolanmak üzere zeytin/zeytinyağı kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden, satışını ve teslimini sağlayan, teminat olarak verilebilen ürün senedi çıkartmak ve standartları, kalitesi belirlenmiş zeytin/zeytinyağının depolanması hizmetini sunan lisanslı depo işletmelerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla "Zeytin Lisanslı Depo Yönetmeliği" ile "Zeytinyağı Lisanslı Depo Yönetmeliği" 4 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik uygulamaları Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yağlı tohumlu bitkilerin üretim miktarının artırılması amacıyla önemli çalışmalar yapılmakta ve yağlı tohumlu bitkilere yönelik destekleme uygulamaları yürütülmektedir. Fark ödemeleri kapsamında yağlı tohumlu bitkilerden; dane mısır, ayçiçeği, soya, kanola, kütü pamuk, aspir'e pirim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, destek miktarı 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL'ye ulaşmıştır.

Yağlı tohumlu bitkilere prim desteklerinin yanında, mazot ve gübre desteği, toprak analizi desteği, sertifikalı tohum, organik tarım ve iyi tarım konularında da destekler verilmekte olup, bu desteklerle üretim maliyetinin önemli bir kısmı karşılanmaktadır.

Desteklemeler ve yürütülen çalışmalar sonucunda yağlı tohumlu bitkilerin üretiminde, ekim alanında ve veriminde önemli artışlar sağlanmıştır. TÜİK verilerine göre yağlı tohumlu bitkilerin toplam üretimi son 9 yılda %64,4 oranında artmıştır. Ürün bazında bakıldığında ise son 9 yılda; mısırdan %100, Ayçiçeğinde %61, soya'da %42 artış yaşanmıştır.

Yağlı tohumlu bitkilere ilişkin verimler aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

Verim (Kg/Da)	2002 Yılı	2011 Yılı	Artış %
Dane Mısır Verimi	420	800	90
Ayçiçeği Verimi	155	215	39
Soya Verimi	294	380	29
Aspir Verimi	63	193	206
Kolza Verimi	273	341	25
Kütü Pamuk Verimi	368	448	27

Kaynak:TÜİK

Bakanlığımızca, kırsal kalkınma destekleri kapsamında, tarla içi basınçlı sulama yatırımlarına %50, toplu basınçlı sulama yatırımlarına %75 hibe desteği verilmektedir. Ayrıca, ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından basınçlı sulama sistemleri yatırımı yapan

çiftçilerimize 5 yıl vadeli, faizsiz kredi desteği sağlanmıştır.

Bakanlığımızca, 2003-2012 döneminde çiftçimize 4 Milyar 60 Milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılarak çiftçimizin mazot maliyetinin ortalama %17'si karşılanmıştır. Artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için 2005 yılından itibaren de gübre destekleme uygulamasına başlanılmıştır. 2005-2012 döneminde 3 Milyar 485 Milyon TL gübre destekleme ödemesi yapılarak çiftçimizin gübre maliyetinin ortalama %15'i karşılanmıştır.

Mazot ve gübre destekleme ödemeleri ürün gruplarına göre farklı miktarda yapılmakta olup, yağlı tohumlu ve endüstri bitkileri en yüksek miktarda mazot ve gübre desteklemesi grubunda yer almaktadır.